

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК ХІІ. Ч. 59 (1577). СУБОТА, 16 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 16, 1931. No. 59 (1577). VOL. XII.

ЗАНОПРОЄКТ ПРО РЕЄСТРАЦІЮ БУВ ЗА "РАДИКАЛЬНИЙ" НАВІТЬ ДЛЯ СЕНАТОРІВ

Депеша Канадійської Преси з Оттави від 13 травня повідомляє, що в сенаті подалося законопроект про реєстрацію всіх мешканців Канади повище 16 років, бо він був за "радикальний" по своїм характері. Під цим треба розуміти, що він був за реакційний навіть для канадійських сенаторів.

Цей законопроект вніс, як відомо, сенатор Кестрейн з Монреалу. Як повідомляє депеша, Кестрейн заявив, що в теперішній час є "поверх 4,000 безпосередніх агентів Москви, які поширюють більшовицьку пропаганду в Канаді." Він сказав також, що є багато причин для заведення такої реєстрації в Канаді, а з них не найменшою є та, щоб "вислідити непожалювані, екстремістів та агітаторів".

Помимо того, що урядовий провідник сенатор Вилабі й провідник опозиції сенатор Дандуранд голосували за передачу законопроект до комітету для дальшого обміркування, сенат 20 голосами проти 12 відмовився прийняти законопроект у другій читанні. Таким чином законопроект відкинено.

Канадійська капіталістична класа через своїх представників у сенаті уважала це не на часі ухвалювати законопроект про загальну реєстрацію, звернений безпосередньо проти робітничого революційного руху, хоч і сенатор Кестрейн лаяв її "чотирма тисячами безпосередніх агентів Москви, які поширюють більшовицьку пропаганду в Канаді." (Виходить, що "червоні агітатори" так само не дають спокійно спати сенаторові Кестреїнові, як і вінніпегському мейорові Вебові.)

Однак це ще не значить, що канадійська буржуазія не доцільно розвивається. Зовсім ні. Це свідчить лише, що капіталістична класа Канади має досить інших засобів для здавлювання революційного руху робітників і бідних фермерів і не потребує покищо халупаста за такі методи, як реєстрація. Але в разі потреби, коли її інтереси будуть загрожені, вона завжди реєстрацію й ще більш драстичні методи переслідування робітничої класи.

МАЙНЕРІ В КРОВЗ НЕСТ ПЕС ПРИЛУЧИЛИСЯ ДО ВОРКЕРС ЮНІТИ ЛІГ

Депеша Канадійської Преси з Летбриджа, Алта., від 12 травня повідомляє, що майнери в Кровз Нест Пес переголосували прилучитися до Воркерс Юніти Ліг оф Канада, революційного трейд-юнітного центра канадійських робітників. За прилученням до ВЮЛ було 711

голосів, проти 251. Таким чином близько дві треті майнерів, що взяли участь у голосуванні, заявили за революційною програмою Воркерс Юніти Ліг, а проти реформістичної політики в трейд-юніях.

Депеша каже, що багато майнерів стрималися від голосування.

УРЯД "КОНФІСКУЄ" МАЙНО БУВ. КОРОЛЯ ДО ЧАСУ ПЕРЕВЕДЕННЯ СЛІДСТВА

МАДРИД, 13 травня. (А.П.) — Після дальших антиклерикальних розрухів в Іспанії, які відбувалися сьогодні поміж заведення воєнного стану, уряд видав сьогодні вечером декрет про конфіскацію приватного майна бувшого короля Альфонса до часу переведення інвестицій і наказав провінціо-нальним губернаторам ужити найгостріших кроків для "привернення порядку".

Рівночасно кардинал Сегура, католицький архієпископ Толедо, якого пастирський лист викликав обурення поверх тиждень тому, переїхав єспанський кордон до Франції і є в дорозі до Риму.

Сьогодні спалено в провінціо-нальних містах ще кілька церков і католицьких заведень поміж того, що в більшості великих міст проголошено воєнний стан.

Центральний уряд уважає, що провінціо-нальна влада не

живає досить сильною рукою при здавлюванні розрухів. Наслідком того 29 шефів поліції або їхніх помічників, кількох офіцерів цивільної гвардії й одного секретаря провінціо-нального уряду усунуто за їхню некомпетентність.

Кабінет рішив сьогодні вечером забрати все приватне майно бувшого короля Альфонса до часу переведення слідства над діяльністю короля від 1923 року. Оповіднено, що остаточно рішення про принадлежність цього майна буде зроблене, коли збереться національне зібрання.

Кабінет видав офіційний декрет, в якому каже, що Альфонс не був правно королем від часу встановлення диктатури генерала Прімо де Рівери в 1923 році.

За той час, каже декрет, король уживав королівської палати виключно для нагромадження особистого маєтку.

ВЗИМАЄ ДО ЗРИВАННЯ ПЛАТНІ РОБІТНИКАМ

ВАШИНГТОН, 6 травня. — Зривання платні й атак на життєвий рівень робітників є одним з найголовніших питань, які обговорюють тут великі бізнесмени всіх країн на з'їзді Міжнародної Торговецької Палати. Другим головним питанням є, як організувати на-

пад на Радянський Союз. Сьогодні Альойзе Мерс, голова європейського сталевого картелю, що обіймає головні стадії індустрії Європи, відкрито відкрив за домаганням, щоб зірвати платню всім робітникам у всіх країнах світа. Мерс сказав, що криза була спричинена "високими платнями".

Підчас страйкових розрухів у Каїро вбито 30-ох робітників

5,000 РОБІТНИКІВ У ЗАЛІЗНИЧНИХ ШАПАХ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК. — ПОЛІЦІЯ ВЖИВАЛА МАШИНОВИХ КРИС ПРОТИ СТРАЙКЕРІВ. — ДЕСЯТКИ РОБІТНИКІВ ПОРАНЕНІ. — ТРОХ БРИТІЙСЬКИХ ПОЛІЦАВ УБИТО ПІД ЧАС СТУЧКИ. — ЮРБА ЗААТАКУВАЛА І СПАЛИЛА ТРАМВАЙ І АВТОБУСИ В ЦЕНТРИ МІСТА.

КАІРО, Єгипет, 14 травня. (А.П.) — Тридцять осіб було тут сьогодні убитих, коли страйкуючі робітники звели бій з поліцією, яка вживала машинових крис, у кайрських залізничних шпанах. Десятки робітників були поранені.

На страйку є 5,000 робітників. Розрухи розпочалися в середині вечора. Поліція окружила шапи, але робітники пустилися на неї вогнем з пожежних сиваків і не допустили її до себе.

Три британські поліцаї були вбиті в боротьбі сьогодні рано. Залізничний рух сильно дисорганізований.

Голосування в загальних ви-

борах розпочалося сьогодні рано, але до полудня не було ніяких безпорядків у зв'язку з виборами.

Розрухи вибухли пізніше в день коло центра міста, де юрба заатакувала і спалила трамвай і автобуси. В інших частинах міста робітники позавалювали стовпи від лямпів і покидали їх поперек вулиць, щоб заблокувати рух. Були також розрухи коло головного залізничного двірця.

Єгипетський уряд (настановлений і підтримуваний британським імперіалізмом), хоч і повідомляє, що контролює ситуацію, планує вислати військо до залізничних шпанив.

КОМУНІСТИЧНІ ПОСЛИ ВИКРИВАЮТЬ ПЛЯНИ ФАШИСТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ ПРОТИ СРСР

ВАРШАВА, 25 квітня. — Урядова більшість союму майже без дискусій ухвалила вчора на другому й третьому читанні законопроект про франсузьку позику. Виступивши в дискусіях, представники ППС-ської та єдинопольської "опозиції" м'яко й блудо заперечували проти проекту, відзначаючи, що вони не проти самого закону, але боюються, що зв'язаний з законом привілей чужоземному капіталові небезпечні для незалежності Польщі. Міністер шляхів Кош зазначив, що проект коштує цілком забезпечує воєнні інтереси Польщі.

Комуністичний посол Данецький, говоривши про надто тяжкий стан Польщі, зазначив, що позиція є новий додатковий тягар для робітничого класу. На цьому промову Данецького голова союму припинив і, не зважаючи на протести Данецького, позбавив його слова, а потім виключив із союму на одне засідання.

За урядовою пропозицією, крім позартійного блоку, голосували представники європейських націоналістів. Підчас голосування комуністичного посла Бужинського до голосів вилучили "геть підсудну", що організує готування війни проти СРСР, геть фашистську диктатуру, геть обурюючім так звані "опозиції", також виключили на одне засідання.

На засіданні союму 25 квітня обговорювано пропозицію єдинопольської опозиції недовіряти урядові. Своєю відмовою єдинопольці мотивували тим, що уряд порушив конституцію, обме-

живши права союму, що уряд є урядом націоналістичного терору і турбується не про подолання господарчої кризи, а лише про те, щоб утримати владу в своїх руках.

Підчас промови єдинопольського, голова союму запропонував закрити промову, щоб закрити дебати. У цей час єдиний комуністичний посол, Рожек, іде до трибуни й заявляє:

"Мільйонні маси робітників та трудящих селян і їхні революційні представники в союмі виступають проти уряду, проти його неуправного насильства та терору". У залі свинилося невимовний галас. При голосних вигуках підсудних: Світляський заявив про виключення Рожека на одне засідання.

"Ви затвердили, — говорить далі Рожек, — залізничну концесію, що є черговий етап антирадянської інтервенційної кампанії. Ви готуєте війну проти СРСР. Робітничий клас Польщі відповідає на це: "Геть війну, Геть фашистський уряд!"

Світляський виключає Рожека з союму на місяць та викликає союмову охорону. П'ять союмових жандармів відштовхують Рожека кулаками й собою й викликають його із залу. Промовляючи, Рожек кричить жагучим галасом: "Геть голову фашистського союму! Вам не владється затупити нам рота, ми не боїмося вашого терору".

При загальному галасі та криках, союм переходить до "порядку денного", не голосуючи навіть над пропозицією про недовіру урядові.

В СІПІАРСЬКИХ ШАПАХ ВІДЛОЖЕНО МЕХАНІКІВ

На мітинг юній залізничних шпанменів у Вінніпегу, що відбувся в понеділок вечером у Лейбор Темпл, зроблено оповіщення, що Сіпіарська компанія відложила "тимчасово" около 125 робітників, що працювали в механічних департаментах від Форт Вільям до Венкуверу. Це припадає приблизно один робітник на кожних 20.

Далі оповіщено, що робочі години робітників, які ще залишилися при праці в шпанах, можуть бути зменшені від тепер до кінця липня.

Компанія каже, що примушена це зробити внаслідок теперішньої депресії.

Таким чином весь тягар теперішньої економічної кризи, до якої довели самі капіталісти, спадає виключно на плечі робітників.

ДУМЕР ВИБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦІЇ

ВЕРСАЛЬ, Франція, 13 травня. (А.П.) — Павло Думер, голова сенату, з'їзав вибраним сьогодні 13 президентом французької республіки. Його вибрано при другій голосуванні. При першій голосуванні він отримав 442 голоси, а Арістід Бріан, міністер закордонних справ, дістав 401 голос. Решта голосів були розкинені між ріжких кандидатів. Після першого голосування Бріан відкинув свою кандидатуру, в котрій сенатора Маро і при другій голосуванні Думер дістав 504 голоси, а Маро 334. Цього останнього підтримува-

НА ЄСПАНСЬКИМ ВОЄННИМ КОРАБЛІ ВИБУХ БУНТ.

ВІЛЛЯ РЕАЛЬ ДО САНТО АНТОНІО, Португалія, 13-го травня. — На єспанському воєнному кораблі "Ляурія" вибух сьогодні бунт і провідників забрано на берег, де їх ув'язнено. Ці зніше корабель відплив до Сан Фернандо.

ЗАКРИТО МАЙНИ В НАСЛІДОК ЗРИВАННЯ ПЛАТНІ.

МОРТАНТАВН, Вест Індія, 13 травня. — Ще три майни у вугільній терені Скотс Рон закрито сьогодні внаслідок зривання платні ладувачам. У цим терені є вже закритих вісім майнів.

З МАДРИДУ ВТІКЛО 50,000 ПОПІВ І МОНАХІВ.

МАДРИД, 12 травня. (А.П.) — Тут обчислюють, що внаслідок антиклерикальних розрухів з одного лише Мадриду втікло 50,000 католицьких попів і монахів.

Матеріальні шкоди католицької церкви обчислюють на 150 мільйонів песетів (около 30 мільйонів доларів). Тут не включені ріжні церковні дороги і річи, які понищено або забрано підчас розрухів.

ТОРГОВЛЯ МІЖ КАНАДОЮ І РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ.

ОТТАВА, Онт., 13 травня. — Виданий сьогодні доміняльним статистичним бюро звіт виявляє, що Радянський Союз, з яким Канада прийняла торговельні зносини, продал цій країні протягом фискального року, що закінчився в березні, товарів вартості 1,917,652 доларів. У тім самим часі Канада продала Радянському Союзові товарів вартості 568,100 дол.

БАНДИТИ ВБИЛИ УПРАВИТЕЛЯ БАНКУ.

Три замасковані бандисти забрали 8 травня філію Домініон банку на розі вулиць Нотр Дем і Шербрук у Вінніпегу й убили менеджера банку Токера, який хотів ставити ім опір. Бандисти доконали рабунку 10 минут по 10 години рано, як лише відкрився банк, забравши з собою в готівці від 6,000 до 7,000 доларів. Поліція досі не впаді на слід бандитів і нікого не арештувала.

КАТОЛИЦЬКІ ЕПІСКОПИ ВТІКАЮТЬ З ЄСПАНІЇ.

ГІБРАЛЬТАР, 14-го травня. (А.П.) — Втікачі від антирелігійних розрухів в Іспанії заповнили тут сьогодні готелі й приватні резиденції. Єпископ Малаги прибув сьогодні рано, а по полудні сподіється прибуття єпископів з Кадізу, Кордови й Гранади.

В АЛБЕРТІ ГОРЯТЬ ЛІСИ.

ЕДМОНТОН, Алта., 14 травня. — Майже в цілій Алберті горять ліси й кущі, а особливо-гірне положення витворилося в північній частині провінції. Лише уливні дощі можуть припинити вогні, які знищують вже хати гомстедовців і загрожують залізничним мостам.

ли "соціалісти". Президента Франції вибирають парламент і сенат на спільній засіданні.

РОЗРУХИ В ЄСПАНІЇ ПРОДОВЖАЮТЬСЯ; ЧОТИРОХ УБИТО В КОРДОБІ

У ВСІХ ЄСПАНСЬКИХ МІСТАХ, ОБНЯТИХ РОЗРУХАМИ, ПРОГЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН; В АЛКАНТЕ ПРОГЛОШЕНО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

МАДРИД, 13 травня. (А.П.) — Протягом ночі антиклерикальні розрухи продовжувалися в багатьох містах Іспанії і спалено додаткові церкви й монастирі, а в Кордобі убито чотирох демонстрантів і від 20 до 30 тьяко поранено.

В кільканайцятьох містах військо й цивільна гвардія, виконуючи розпорядки на підставі воєнного стану, цілу ніч стерегли церков і католицьких будинків перед знищенням.

В Мадриді уряд видав наказ страйкати на місці тих, що мали би грабити церкви.

В Гранаді юрба висадила динамітом церкву і спалила вищу католицьку школу.

В Алканте проголошено генеральний страйк; шкоду для католицьких інституцій обчислюють там на три мільйони доларів.

В Кордобі демонстранти зробили рейд на склади з амуніцією після того, як поліція була зігнала їх, забрали зі складів усю зброю й амуніцію та повернули до бою з цивільною гвардією. Двох гвардійців поранено.

Юрба підпалила два монастири у Валенсії. Пожарна сторожа встигла погасити вогонь, заки будинкам вчинено

МІНІСТРОВІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ДАНО ВІЛЬНУ РУКУ У ЗДАВЛЮВАННІ РОЗРУХІВ

МАДРИД, 14 травня. (А.П.) — Республіканський уряд призначив сьогодні банкам Іспанії передати міністрові фінансів усі фонди, зложені на імя Альфонса де Бурбона, поваленого короля, який тепер є на вигнанні в Парижі.

Консулі й представники Іспанії закордоном дістали приказ зложити звіт про Альфонсові вклади й маєток в інших країнах.

Рівночасно уряд оповістив, що міністри внутрішніх справ Маврі дано повне право для здавлення розрухів, підчас яких спалено десятки церков і церковних будинків.

Мавра негайно зажадав ревізиції губернаторів Алканте, Кадізу, Кордови й Малаги, обвинувачуючи їх, що вони за легко поступали у здавлюванні розрухів. Він оповістив також, що є готовий проголосити воєнний стан по цілій Іспанії.

Цілу провінцію Андалуцію віддано під правління війська.

МАДРИД, 14 травня. (Ю.П.) — Ніцето Алькаля Замора, президент ради міністрів, підтвердив сьогодні, що загальні вибори в Іспанії відбудуться 21 або 28 червня.

ДО РОБІТНИКІВ ВІННІПЕГУ!

Сьогодні самітні безробітні цього міста примушені їсти зігнули, невідповідну поживу в брудних зупних кухнях. Соткам цих робітників відбирається й цю нужденну допомогу під найменшим претекстом. Жонаті безробітні примушені виконувати тяжку фізичну працю в заміну за жмінку провізії, що є невистарчаючі для прокормлення їхніх жінок і дітей.

Сьогодні справа безробітних є справою цілої робітничої класи. Ніякий робітник, що працює сьогодні, не є певний, що буде працювати завтра. Ціла робітничка класа Вінніпегу повинна протестувати проти теперішньої ганебної системи "допомоги". Замість приймати це погіршення наших обставин, ми мусимо боротися за щось ліпше. Тому в своїм власнім інтересі виходить на

ВЕЛИКИЙ МАСОВИЙ МІТІНГ

В НЕДІЛЮ, 17 ТРАВНЯ, В ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ НА МАРКЕТ СКВЕР.

Оподаткуйте багатих капіталістів і великі корпорації для відповідного утримання безробітників!

Боріться за 7-годинний день і 5-денний тиждень в індустрії! Домагайтеся соціального забезпечення від безробіття коштом держави!

Вступайте до Краєвого Товариства Безробітних, одинокої організації, що дійсно бореться за безробітних!

Вскраєте Товариство Безробітних, Вінніпегський Дистрікт.